



**> ALGUNES
INFORMACIONS
PRÀCTIQUES PER A AFA**

ESTATUTS I REGISTRE DE JUNTES DIRECTIVES

- **Adaptació dels Estatuts a la Llei 4/2008**

Tot i que es va aprovar una moratòria per a l'adaptació i que no s'apliquen sancions cal adaptar-los, ja que pot suposar la pèrdua d'accés a subvencions i la invalidació de la pròpia AFA.

Des de FAPAES donem suport amb els Nous Estatuts i fem el tràmit d'inscripció **gratuïta** per les AFA federades. Contacteu-nos!

Podeu trobar més informació a :

<https://web.gencat.cat/ca/tramits/tramits-temes/Modificacio-dels-estatuts-duna-associacio>

- **Registre dels càrrecs de la Junta Directiva al Departament de Justícia**

Molt important, ja que només es consideren els òrgans de govern vàlids els registrats, per tant, no fer-ho pot portar a problemes de no reconèixer les persones que no estiguin al Registre i que es puguin impugnar els acords de Junta.

Des de FAPAES fem el tràmit d'inscripció de les Juntes Directives al Registre d'Associacions del Departament de Justícia, **gratuït** per les AFA federades. Contacteu-nos!

Podeu trobar més informació a :

<http://justicia.gencat.cat/ca/tramits/tramits-temes/Inscripcio-dels-organs-de-govern-duna-associacio>

OBLIGACIONS DOCUMENTALS

Llibres de comptabilitat

Les Associacions han de portar un **llibre de caixa** de moviments de tresoreria i un llibre d'inventari de béns, llevat que no estiguin obligades a presentar la declaració de l'Impost de Societats (IS). En aquest cas, haurien de portar una comptabilitat de doble partida amb llibre diari i d'inventaris i comptes anuals.

- **Llibre de caixa:** Com a entitat associativa heu de portar un control d'entrades i sortides de diners, tant en efectiu com de moviments bancaris. Aquest control us permetrà donar transparència davant dels vostres associats i justificar les despeses i ingressos derivats de l'activitat de l'entitat.
 - *Aquestes funcions corresponen a Tresoreria* -

Llibres d'actes i llibre d'associats

- **Llibre d'actes:** Com associació heu de tenir les actes de totes les reunions de la Junta i de les Assemblees Generals, signades per secretaria amb el vistiplau de presidència. L'acta d'una reunió és el document que recull, de forma breu, els temes tractats i els acords als quals s'ha arribat, així com altres temes d'importància per l'Entitat.
- **Llibre d'associats:** Ha de contenir una relació actualitzada dels associats en el qual constin, almenys, les dates d'alta i de baixa de la persona associada, el nom, els cognoms i el domicili, com a mínim.
 - *Aquestes funcions corresponen a Secretaria* -

<https://fapaes.cat/gestio-dafas-11-questions-a-tenir-en-compte/>

ASSEGURANCES

Les AFA, com a entitats jurídiques, no estem excloses de les nostres responsabilitats ni dels riscos associats a l'activitat que fem. Hem de diferenciar entre les obligatòries i les voluntàries:

ASSEGURANCES OBLIGATÒRIES

▶ ASSEGURANÇA DE RESPONSABILITAT CIVIL DE L'AFA

Aquest tipus d'assegurança cobreix les activitats gestionades o organitzades per l'AFA tant dintre del Centre Educatiu com fora del Centre Educatiu.

L'assegurança de responsabilitat civil per AFA assumeix les conseqüències econòmiques que es puguin derivar per reclamacions contra l'AFA o els seus treballadors, per danys personals o materials produïts de manera involuntària a tercers, per fets derivats de la seva activitat.

Aquesta assegurança la tenim contractada a FAPAES per a totes les nostres AFA federades.

▶ ASSEGURANÇA D'ACCIDENTS PER ALS USUARIS DE LES ACTIVITATS

Serà obligatòria per les activitats que estan fora del calendari escolar i pels menors de 18 anys (sortides, casals, colònies, viatges...).

▶ ASSEGURANÇA D'ACCIDENTS ORGANITZADES PER CONSELLS ESPORTIUS

Dependrà del tipus d'esport de què es tracti. Normalment, se n'encarreguen les associacions esportives o federacions de cada especialitat esportiva.

▶ ASSEGURANÇA OBLIGATORIA D'ACCIDENTS PER A ACTIVITATS D'ESPORTS D'ALT RISC

Serà obligada quan organitzem sortides d'alt risc com esports d'aventura, alta muntanya, escalada... que tenen una regulació específica.

ASSEGURANCES VOLUNTÀRIES

▶ ASSEGURANÇA D'ACCIDENTS PER ALS VOLUNTARIS

Cobrirà el risc d'accident derivat de la seva tasca de voluntari. Seria el cas dels membres de junta, pares i mares voluntaris o monitors voluntaris que realitzen activitats sense retribució. (amb la nova llei del voluntariat, les AFA no estaran a priori incloses com a entitats de voluntariat)

▶ ASSEGURANÇA D'ACCIDENTS PER ALS USUARIS DE LES ACTIVITATS

Poden donar cobertura als usuaris de les nostres activitats en cas d'accident. Aquest model és molt recomanable per aquells casos en què no hi ha centres sanitaris públics (i sí privats) a prop del centre, que puguin atendre els usuaris en cas d'accident.

A BANDA D'AQUESTES ASSEGURANCES, RECORDEM TAMBÉ:

▶ ASSEGURANÇA ESCOLAR OBLIGATÒRIA

Obligatòria amb la matrícula pels alumnes de 3r de la ESO en endavant, fins als 28 anys.

Cobreix accident escolar, malaltia i infortuni familiar.

Cal que les activitats cobertes estiguin "organitzades o autoritzades

pels centres escolars". Per tant, recomanem que totes les activitats organitzades per l'AMPA/AFA quedin aprovades en el Consell Escolar del centre.

Pels alumnes afectats i per aquelles extraescolars ordinàries (extraescolars d'idiomes, esports, teatre, música...) no cal, doncs, una assegurança d'accidents afegida.

ALTRES ASSEGURANCES QUE ES PODEN VALORAR SEGONS LA SITUACIÓ DE CADA AFA:

► **Assegurança dels locals de l'AFA (si té espai propi):**

Tant del contingut com del continent o només del continent, en el cas que disposi d'un espai dintre del centre on guardi el seu material, arxius, ordinador, etc.

► **Assegurança de Responsabilitat Civil d'Administradors i Membres d'Equips directius**

Aquesta assegurança dona cobertura a les persones membres d'equips directius i administració de les AFA per responsabilitats durant l'exercici dels seus càrrecs. La característica principal d'aquest tipus de pòlissa és que protegeix el patrimoni personal dels òrgans de govern membres de l'AMPA/AFA. La pòlissa els defensa davant de reclamacions de tercers per actes incorrectes en l'exercici del seu càrrec i en la presa de decisions.

Aquesta assegurança la tenim contractada a FAPAES per a totes les nostres AFA federades.

OBLIGACIONS LABORALS

OBLIGACIONS SOBRE PERSONES ENCARREGADES D'ACTIVITATS ORGANITZADES PER UNA AFA I ASSOCIACIONS

- ▶ **Una persona associada que ho faci de forma voluntària:**
No pot existir cap contraprestació, del contrari s'entendria que existeix una relació laboral. No obstant, es poden reemborsar despeses que s'hagin pogut realitzar per al desenvolupament de l'activitat, i s'haurà d'aportar el justificant de la despesa.

- ▶ **Una persona voluntària externa a l'associació:**
La Llei del Voluntariat obliga als voluntaris a rebutjar qualsevol contraprestació material que pugui rebre del beneficiari o d'altres persones relacionades amb la seva acció. Existeix un acord de voluntariat (full de compromís), segons indica aquesta Llei, i s'ha de complir tot el que en aquesta s'estipula, incloent la necessària contractació d'una assegurança de voluntariat.
https://voluntariat.gencat.cat/wp-content/uploads/2017/07/FULL-DE-COMPROM%C3%8DS-ENTITAT_MODEL-NOU.pdf

- ▶ **Una persona contractada a través d'una empresa externa que presti els serveis:**
Les obligacions laborals són de l'empresa. Cal signar un contracte de prestació de serveis entre l'associació i l'empresa. L'associació haurà d'exigir el "***Certificat d'estar al corrent de les obligacions amb la Seguretat Social***".

- ▶ **Una persona que estigui donada d'alta com autònoma a la Seguretat Social perquè es dedica a aquesta activitat:**
Cal signar un contracte de prestació de serveis entre l'associació i la persona autònoma. L'associació haurà d'exigir còpia, de manera mensual, del pagament del seu rebut d'autònoms a la Seguretat Social. La resta d'obligacions fiscals i laborals van a compte de la persona autònoma.

- ▶ **Una persona contractada directament per l'associació:**
Per a contractar personal, l'associació ha de fer l'alta a la Seguretat Social d'un compte de cotització per a realitzar mensualment les cotitzacions oportunes. El contracte s'haurà de fer segons la legislació. S'hauran d'emetre les nòmines, on s'hauran de realitzar les retencions fiscals oportunes. L'associació haurà de donar-se d'alta en una activitat econòmica, segons el que estipuli l'Agència Tributària. S'hauran de presentar tots els tributs que corresponguin. A tots els efectes, l'associació es converteix en una empresa i està sotmesa a l'Estatut dels Treballadors i a la legislació laboral i de Seguretat Social vigent.

S'ha de tenir en compte que ...

- ▶ Els pagaments a empreses, autònoms o contractats, s'ha de fer a través d'una entitat bancària, per a que quedi constància legal dels pagaments.
- ▶ Del pagament a persones contractades laboralment s'haurà de retenir la quantitat de l'IRPF que correspongui. L'associació haurà d'estar donada d'alta en el **cens d'obligats a retenir IRPF**, fer les declaracions i els pagaments trimestrals que corresponguin, i presentar el resum anual de retencions.
- ▶ **Si** una persona autònoma fa l'alta només per a realitzar una activitat concreta a l'associació, haurà de tenir capacitat per a auto-organitzar-se la feina encarregada i les seves pròpies eines i materials per poder-lo fer, sense que les seves funcions siguin similars a la d'altres treballadors amb contracte laboral a l'associació. S'haurà de valorar en cada cas si aquesta persona autònoma realment disposa de medis i organització propis per a realitzar l'activitat.
- ▶ No es realitzin pagaments a persones que no corresponguin al reemborsament de despeses realment efectuades, normalment en concepte de gratificació, ja siguin associades a l'AFA o voluntàries externes. En qualsevol cas, si s'abonen quantitats en concepte de dietes, aquestes hauran d'obeir a desplaçaments efectuats per aquesta persona i dintre dels límits establerts en el reglament de l'IRPF (ja que en cas d'abonar-se quantitats superiors, l'excés sobre el límit s'haurà d'incloure en la base de cotització).

Recordar que les dietes tenen com a finalitat compensar per despeses corresponents a manutenció o desplaçaments. Si l'activitat és regular, generant una obligació permanent durant el curs escolar, la gratificació no podrà realitzar-se, ja que aquest pagament per dietes emmascararia una relació laboral que hauria de regularitzar-se. Fer-lo per la via de la gratificació seria una actuació il·legal. Si l'activitat és puntual, no generarà cap obligació si es realitza per raons d'amistat, benevolència o bon veïnatge, això és, sense que existeixi cap contraprestació econòmica.

► Els contractes que es realitzin hauran de tenir sempre durades coincidents amb la de l'activitat a desenvolupar, havent-se de signar un de nou per cada curs escolar o per cada període de realització si aquest no coincideix en tot o en part amb el curs escolar. En cap cas s'han de signar contractes que afectin a períodes que s'estenguin més enllà d'un any complet.

OBLIGACIONS DAVANT DE L'AGÈNCIA TRIBUTÀRIA D'UNA ASSOCIACIÓ (AFA)

Les associacions, federacions i per tant les AFA, hauran de:

- Donar-se d'alta al cens de l'Agència Tributària (AEAT) per obtenir un CIF.
- Declarar-se exemptes de realitzar l'impost de societats (IS), en tant que no realitzin activitat econòmica i els seus ingressos anuals no superin els 75.000 euros, i els ingressos corresponents a rendes no exemptes no superin 2.000 euros anuals, i que totes les rendes no exemptes que obtinguin estiguin sotmeses a retenció.
- Realitzar anualment la declaració d'operacions amb tercers, model 347, si es reben ingressos o **s'adquireixen serveis** per part d'una persona física o jurídica per import anual superior a 3.005,06 euros. Les quotes d'una única persona física o jurídica, en el cas de que superi aquesta quantitat, també s'hauran de declarar.

De la mateixa manera s'ha de fer amb les **subvencions o convenis** amb les Administracions públiques, sempre i quan superin 3.005,06 € anuals, s'hauran de declarar.

- Si es reben **donacions de tercers**, anualment s'ha de fer la declaració informativa corresponent. Les quotes dels associats no es consideren donacions.
- En el cas que es pagui lloguer mensual per la seu de l'associació, s'haurà de realitzar la **retenció de l'IRPF** i abonar l'IVA corresponent. Trimestralment s'haurà de realitzar l'ingrés de les quantitats retingudes d'IRPF, presentant les declaracions corresponents. Anualment s'hauran de presentar els resums anuals.

- Si el local és propietat de l'associació, s'haurà d'abonar anualment l'**impost de Béns Immobles** que correspongui.
- Si l'associació té relació contractual amb persones autònomes o contractades laboralment que realitzin activitats a l'associació, haurà de retenir-se la quantitat d'IRPF que sigui oportuna. L'associació haurà d'estar donada d'alta en el **cens d'obligats a retenir IRPF**, fer les declaracions i els pagaments trimestrals que corresponguin, i presentar el resum anual de retencions.

S'ha de tenir en compte que ...

- No s'hauran de fer declaracions per IVA, donat que les associacions són considerades consumidor final, malgrat que es realitzi una activitat econòmica determinada i es declari per ella.
- En el cas que es superin els 75.000 euros d'ingressos anuals, la declaració del **Impost de Societats** haurà de presentar-se encara que no existeixi activitat econòmica, és a dir, encara que el resultat sigui igual a zero.
- En relació als ingressos corresponents a rendes no exemptes, el límit de 2.000 euros s'ha d'entendre com a límit anual. Entre d'altres, les rendes no exemptes estan lligades a les activitats de caràcter mercantil per la que s'obtingui un lucre de les mateixes, amb independència que es reverteixi el possible benefici en les activitats de l'associació. Es consideren exemptes les quantitats obtingudes per actuacions que constitueixin el seu objecte social o finalitat específica.

DARRERES LLEIS APROVADES QUE PODEN AFECTAR A LES AFA

- Llei 19/2014, de transparència, accés a la informació pública i al bon govern

Aquestes entitats han de transmetre informació a les administracions de les tasques que desenvolupen. A més, han d'informar de les retribucions percebudes pels seus càrrecs directius quan el volum de negoci de l'entitat vinculat a activitats dutes a terme per compte de les administracions supera el 25% del volum general de l'entitat o si l'import de les subvencions i ajuts públics és superior als 10.000 euros.

- Llei 25/2015, del voluntariat i foment de l'associacionisme

Entenem per **voluntariat** el conjunt d'accions i activitats d'interès general, que les persones fan de manera altruista i la voluntat de canviar la societat. Tant si es participa en activitats d'una associació, com en programes de voluntariat d'una entitat sense ànim de lucre, a Catalunya s'aplica la [Llei 25/2015 del Voluntariat i Foment de l'Associacionisme](#).

- Llei estatal 26/2015, de protecció de la infància i l'adolescència

La Llei estatal 26/2015, de protecció de la infància i l'adolescència, preveu que les persones que fan activitat amb menors, tot i ser voluntaris, han d'aportar certificació negativa conforme no han estat condemnats per delictes sexuals.

[Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència](#)

**Federació d'Associacions de Famílies d'Alumnes de Centres
d'Educació Pública de Catalunya**

932 782 143 - 619 384 570

[**fapaes@fapaes.cat**](mailto:fapaes@fapaes.cat)

[**www.fapaes.cat**](http://www.fapaes.cat)